

לעמוד דום לזכר

ובכל זאת, נדמה לי שהיא משמשת כשק לספינת מהלומות.

רוצים להכות ברפול, ומכים בעדנה פאר, בתי-התפנוקים שלו ושליחתו האישית בתחנת-השידור. וזה אינו נראה לי.

רוצים להכות ברפול? הכו ברפול!
אומרים שמינוי אל"מ רון-כרישי (מטעם אריאל שרון) ועדנה פאר (מטעם רפאל איתן) הורס את הגורמה שהיתה מקובלת בגליציה-ל תחנה עצמאית. זה מוזר.

כי הגורמה הזאת היא מאוד לא-גורמלית. כשם שעצם קיומה של תחנת גליציה-ל הוא מאוד לא-גורמלי.

בשום מדינה דמוקרטית בעולם אין לצבא עיתונים משלו ותחנות-שידור משלו. הדבר כלל לא יתואר.

בברית-המועצות יש הכוכב האדום, העיתון של הצבא הסובייטי (לשעבר הצבא האדום), ואולי יש לו גם תחנות רדיו וטלוויזיה. יתכן שיש גם לקגיב מכשירי-שידור משלו. למה לא?

מצב דומה שורר מן הסתם בארגנטינה ובצ'ילה, בגואטמלה ובטייוואן ובמדינות נאורות דומות שארופי ישראל ופוליטיקאיה, אנשי הקואליציה והאופוזיציה כי אחת, נוהגים לפקוד אותן עתים לבקרים.

אך האם יש תחנת-שידור לצבא בריטניה? לצבא ארצות-הברית? לצבא גרמניה המערבית? לצבא צרפת? לצבא שווייץ או שוודיה?

נכון, בעיתות מלחמה, כאשר הצבאות לוחמים מעבר לים, מחוץ לטווח התחנות הביתיות, מקימים הצבאות — בליט ברירה — תחנות-רדיו. כזאת היתה התחנה הברי-טית ששידרה בשעתה ביפו.

אך בבית? בעיתות שלום?

בארץ זה אפשרי ונראה כגורמלי, מפני שהשייכות של גליציה-ל לצבא היתה, למעשה, פורמלית בלבד. היתה זאת, בסך הכל, תחנה צעירה ודינאמית יותר מ-קול ישראל, שעבדו בה כמה אנשים במדים, לצד האזר-חים. מזה שנים רבות עומדים בראש התחנה אזרחים.

הצבא הניח את התחנה לנפשה, ואילו בתחנה החר-גבשה קבוצה של אנשים, בראשות יצחק ליבני ו-יורשיו, שהפכו את צוות התחנה לגוף תיקשורתי בעל עצמאות, גאוה מיק-צועית ופולורליות פוליטי-יחסית.

אבל זה לא היה גורמ-לי. זה היה חריג. וכל חריג — סופו להיכנע לי-כלל.

לא היו דרושים אלא שר-הביטחון הנכון והר-מטכ"ל הנכון, כדי לי-הביא לגורמליזציה של ה-תחנה, והרי זה גורמלי-שמי ששולט בתחנה ירצה להשתמש בה לצרכיו. מי שמשלם את שכר החלילן רוצה שהחלילן ינגן את המנ-גינה הרצויה לו.

לכן המאבק אינו צריך להיות נגד עדנה פאר, העוזרת של הרמטכ"ל, וגם לא נגד המדים של האל"מ, המשרת של שר-הביטחון. המאבק צריך להתנהל למען חיסול גליציה-ל תחנה עצמאית, והעברת התחנה לידי רשות-השידור או רשות ציבורית מקבילה. כל יעד אחר הוא פסול, מזיק — וחסר-תוחלת.

עד הסוף המר

מישהו חייב לאסוף את הגראפטי הישראליים. אפשר ללמוד הרבה מן הסיסמות המצויירות על הקירות. לפעמים יש בהן האמת לאמתה, החסרה כלי-כך בשאר אמצעי-התיקשורת.

הנה, למשל, ראיתי השבוע על אחד הקירות בתל-אביב כתובת ענקית, לאמור: "בגין ושרון — אנחנו איתכם עד הסוף!"

הנה מוזן למחשבה.

הסוף של מי? של בגין ושרון? של מדינת-ישראל? של כולנו?

האם ביקשו החסידים האלמוניים לרמוז שבגין ו-שרון, שניהם ביחד וכל אחד מהם לחוד, מביאים את הסוף על עם ישראל?

ואם כן, מדוע חייבים אנחנו להישאר עימם? אולי כדאי לקפוץ מן העסק לפני שצמד-החמד זה מגיע אל הסוף — שלהם ושלנו?

עכשיו קרה אצלנו משהו הנראה כמו ריסס של השואה. לא מעבר להרי-חושך, אלא במרחק של כמה עשרות מטרים מחיילינו ומאלופינו, ובמרחק של כמה דקות-תיק-שורת ממנהיגינו ומשרינו.

וכימעט כולם אומרים: "לא ידענו!"
אנא, השתמשו במילים אחרות. אימרו: "לא איכפת לנו", "אנחנו מצפצים על זה", "ברוך שפטרנו", "כמה שיהרגו יותר, כן יטב" — כל מה שאתם רוצים. אבל אל-יגאו תגידו: "לא ידענו!"
יש קופירייט על שתי מילים אלה.

נערה בשם סו

הדילת האמריקאית היתה נחמדה, ומכיוון שהמטוס לא היה מלא, יכולנו לקשקש קצת.

אין היא אהבת לטוס לתל-אביב. הטיסות לתל-אביב אינן נעימות.

בטיסות אחרות, הנוסעים מקבלים את הלימונדה שלהם, הארוחה, ואחר-כך קפה. זה מספיק להם. הם יושבים במקומותיהם. הם מרוצים.

בטיסות לתל-אביב זה לא מספיק. הנוסעים דור-מדוע?

שים עוד ועוד — פעם דבר אחד ופעם דבר אחר. אין להם מנוחה. הם לא יושבים במקומותיהם. הם מת-רוצצים. שום דבר אינו מוצא חן בעיניהם. הם מת-לוננים.

הזדמן לי בשבועות האחרונים לטוס הרבה, והיה לי פנאי לערוך סקר משל. בטיסות אלה הייתי עד לשלוש תקריות בין נוסעים ודיילים, שהיו מלוות בצ-עקות ובאימים. כל השלוש היו בדרך לתל-אביב או ממנה — בשלוש טיסות שונות. מעולם לא הייתי עד לתקרית כזאת בטיסה אחרת כלשהי.

בטיסות מתל-אביב או אליה, נוצר תור ליד בתי-השימוש מייד בכבות הנורות של השלטים, להדק את החגורות, התורים נשארים עד להידלק האורות לנ-חיתיה. בטיסות אחרות לא ראיתי תורים כאלה.

שלוש פעמים נזקקתי לשינוי בכרטיס-הטיסה שלי בניו-יורק. נכנסתי לאחד המישרדים של טוואר. צעירה חגיגתה, בעלת חושי-הומור ולשון משוחררת, עזרה לי בשימתה ואף גיבדה לי כמה עצות משלה, שהיו לי לעזר. התלוצצנו ואף למדתי את שמה: סו ויליאמס.

רק פעם אחת נזקקתי לשירות חברת תעופה בתל-אביב. שולם מחיר מלא עבור הכרטיס, (הרגשתי לאחר מכן כאיריז, ביושבי בין נוסעים ששלמם כשליש או כרבע של המחיר עבור אותו המקום ואותו השרות) ביקשתי להודיע לי טלפונית אם הכרטיס מוכן. ציפיתי להודעה במשך יום שלם. לשוא. לפנות ערב טילפנתי אל המישרד. התברר שהכרטיס אמנם מוכן, אבל אנחנו לא נוהגים להודיע לאנשים הביתה. משום-כך הגעתי למישרד זה כמה דקות לפני שעת המגירה, ואשה חמר-זה מאוד נאותה למסר, לי את הכרטיס, כמי שעושה לי טובה גדולה מאד, ומאוד לפני שעות הדין. הר-גשתי ממש לא נעים: מה אני משריד אשה זו בעניין כגון קבלת כרטיס-טיסה במחיר מלא? בוודאי היו לה דברים הרבה יותר חשובים לעסוק בהם.

מדוע לא הרגשתי כך אצל סו ויליאמס?

שכר החלילן

יתכן שכל ההתקפות על עדנה פאר מוצדקות. שהיא איומה, שאי-אפשר לעבוד איתה, שהיא עובדת עליון בעיניים.

ביום החמישי שעבר, בשעה 10 בבוקר בדיוק, החלו הצופרים במרחב תל-אביב להשמיע את יללתם. בכמה בתי-ספר בעיר ידעו כי זהו תרגיל של הגי"א. התלמידים הורדו למיקלטים, והכל התאמן כראוי. אך לא בכל בתי-הספר הודיעו מראש על התרגיל. בבית-ספר יסודי אחד בצפון תל-אביב לא ידעו עליו דבר, כאשר נשמעה הצפירה. בשעת הפסקת-האוכל, עמדו כל הילדים שהיו בחצר דום.

לזכר.

אלכסנדר הקטן

אלהים, אל תעזור לנו נגד אויבנו. אבל אנא, הצל אותנו מידי ידידינו!

בית-חוד, אלהים, כטובה פרטית, הצל אותנו מידי אלכסנדר הייג.

האיש הזה היה תמיד אנטיפאתי בעיני. הוא היה אחד האחראים לרצח ההמוני בוויאטנאם. הוא היה מעורב

בכרשת ווטרגייט. הוא נתן את האור הירוק לאריאל שרון לפלוש ללבנון, ועל כן הוא שותף לאחירות להרי-גת 450 חיילי צה"ל, שלא לדבר על רבבות לבנו-נים ופלסטינים, וביניהם סבוחי צברה ושאתילא, גברים, נשים וטף.

בקיצור, אדם די דוחה. עכשיו הוא בא לארץ כדי ללקק קצת למנחם בגין ולאריאל שרון, ולה-גיד לנו כמה שאנחנו נה-דרים וצודקים.

בקיצור, הוא רוצה לה-יות נשאי ארצות-הברית, ובעזרת לשונו הרב-תכלי-תי הוא מבקש להשתמש בנו כדי לצוד קולות בארצו. אותי — זה מגעיל.

הייג

נמל-תעופה

השבוע ביקרה מישלחת צבאית אמריקאית בארץ, וניה-לה משא-ומתן עם אנשי הממשלה. בשיחות ביקשו היש-ראלים להבהיר לעמיתיהם האמריקאיים מה רב החוב שחייבת ארצות-הברית לממשלת-בגין, שפתחה במלחמת לבנון.

כפי שנמסר באמצעי-התיקשורת, הזכירו הישראלים לאמריקאים כי הנה הועמד נמל-תעופה של ביירות לרשות המערך הצבאי האמריקאי.

וזה נכון, כמובן.

הדתי על מסלולי הנמל הזה במכונית כמה פעמים הלך וחזר, וזה היה תענוג גדול למי שאהב לטוס במכונית. אבל יש לנמל-תעופה גם שימושים אחרים. לפני המלחמה, היה נמל-תעופה הגדול הזה נתון לשליטתם של כוחות-אש"ף. אחרי המלחמה, לא זה בילבד שבביירות שולטת ממשלה פרו-אמריקאית, אלא שנמל-תעופה הגדול נמצא עתה בשליטת חילה-הנחיתה של ארצות-הברית, המהווה — להלכה — חלק מן הכוח הרב-לאומי. אפשר להניח כי הנחתים האמריקאיים — בניגוד לחיילי צה"ל — יישארו שם הרבה-הרבה זמן, כדי להגן על ריבונות לבנון.

שמעו: בכל מסבר העלול לפרוץ בשנים הקרובות במרחב, יוכל כוח-הפריסה-המהירה של ארצות-הברית להשתמש במל מצויין זה. תורות לחיילי גולני, נוסף לארצות-הברית נכס איסטרטגי גדול — נמל-תעופה הממוקם בדיוק במקום הנכון, ושהוא כלי-כוח בשליטתה.

עוד פרט קטן, המאשר כי במלחמה זו היה רק מפטיה אמיתית אחת: ישראל, ורק מנצחת אמיתית אחת: ארצות-הברית.

הוא אשר נאמר: צדיקים — מלאכתם נעשית בידי אחרים.

"לא ידענו!"

שתי מילים צורמות את אוזני יותר מכל צירוף אחר של שתי יבות: "לא ידענו".

שמענו אותן פעמים רבות מדי מפי גרמנים. הם לא ידעו. וכי איך יכלו לדעת?

השואה התרחשה במרחקים, במחנות סגורים, מעבר להרי חושך. היהודים פשוט נעלמו, ושוב לא שמעו עליהם. היתה דיקטטורה. מי שזקף את אוזניו או פתח את פיו נעצר באישון-לילה וחוסל במחנה-ריכוז.

ואנחנו אמרנו: היתכן? האם לא שאלתם את עצמכם אייפם מה קרה ליהודים שנעלמו מסביבתכם? האם החיילים שחזרו מן השטחים בהם לא סיפרו כלום, לא ראו כלום, לא הריחו כלום?